

Metodické listy pro učitele

PŘÍJMY A VÝDAJE

Cílem lekce je pochopit základní pojmy a pravidla při osobním či rodinném hospodaření s penězi. Žáci se seznámí s koloběhem peněz v domácnosti.

1. Zopakujte s dětmi základní pojmy:

■ **Příjem** – jak se k nám peníze dostanou

■ **Výdaj** – za co se peníze utrací

Nechte děti uvést pár příkladů příjmů a výdajů, pak se odkažte na pracovní sešit a nechte žáky splnit úkol č. 1 na straně 2.

2. Po kontrole úkolu si s žáky vysvětlíte další pojem:

■ **Rozpočet** – plán, jak každý měsíc vyjít s penězi. Dospělí by měli mít spočítáno, jestli jsou ze svých příjmů schopni zaplatit všechno důležité a třeba i něco navíc.

Nechte žáky ve dvojicích splnit úkol č. 2 na straně 3. Ukažte/nakreslete žákům na tabuli schéma koloběhu peněz v rodině a obrázek si společně dobře vysvětlíte. Pak zkontrolujte splnění úkolu 2: 1) *Idu do práce.* 2) *Dostanu výplatu.* 3) *Zaplatím za bydlení, jídlo, pití, oblečení a boty...* 4) *Zaplatím za kroužky, mobil, internet...* 5) *Šetřím.* 6) *Udělám si radost.*

Zdůrazněte žákům, že z výplaty je nejprve nutné zaplatit důležité výdaje, jako bydlení, jídlo a pití, oblečení a boty, cestovné... pak se platí telefon, internet, kroužky, dovolené atd. Když se důležité věci zaplatí, může si člověk koupit něco pro radost nebo spořit.

3. Cílem úkolu č. 3 v pracovním sešitu je podívat se na osobní rozpočet – jak to mají sami žáci s hospodařením.

Pomocné otázky k úkolu:

■ Jaké příjmy máte vy sami? Dostáváte od rodičů kapesné? Dostanete někdy peníze za pomoc v domácnosti? Dostali jste někdy peníze jako dárek za vysvědčení nebo k narozeninám?

■ Co důležitého si ze svých příjmů musíte platit? Obědy ve škole? Oblečení? Kroužky?

Jak hospodaříte se svými penězi? Za co nejvíce utracíte? Umíte si ušetřit na to, po čem toužíte?

Výsledky: Dostanu – kapesné, peníze jako dárek; Zaplatím důležité výdaje – jídlo, oblečení, cestovné (jízdenky), kroužky (hudebka, sport); Spořím – do prasátka; Udělám si radost – zmrzlina, kino, koupaliště

abeceda PENĚZ

2. TŘÍDA
základních škol
DEN DOSPĚLÁKA

PŘÍJMY A VÝDAJE

Dospěláci chodí do práce a za svou práci dostávají odměnu. Té se říká výplata. Všichni se svou výplátou musí nějak vyjít a zaplatit každý měsíc určité věci.

1. Alenka s Tomášem koukají na ulici a oba něco hledají.

Alenka hledá lidi, kteří jsou v práci, a dostanou tudíž výplatu, což je jejich **příjem**. Pomoz jí a zakroužkuj je modře.

Tomáš chce zase najít co nejvíc situací, ve kterých lidé něco platí, mají **výdaje**. Pomoz mu také a kroužkuj červeně.

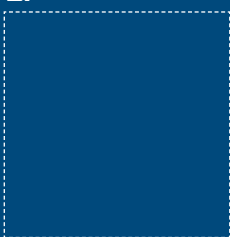
2. Peníze v rodině pořád kolují. Seřaď do rámečků obrázky a názvy činností tak, jak si myslíš, že to chodí s penězi u vás doma.

Vystřihovánky najdeš pod číslem **1a**. Napovíme, že peníze se nejdříve musí vydělat, aby se mohly utratit. A utrácet by se mělo nejprve za důležité věci, bez kterých se člověk neobejde.

1.

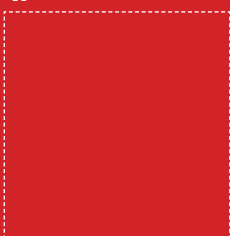
2.

3.

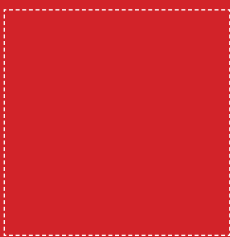
4.

5.

6.

PŘÍJEM = peníze dostávám

VÝDAJ = peníze používám

spoření

výdaj

výplata

hotovost

platební karta

účet v bance

3. Alenka s Tomášem si povídají o rozpočtu. Pomoz jim zorientovat se v různých pojmech: nalep do správných okýnek, co je příjem, důležitý výdaj, spoření a výdaj pro radost.

Vystřihovánky mají číslo **1b**.

Dostanu

--	--

Zaplatím - důležité výdaje, platí se jako první

--	--

Spořím

Radost

--	--

- Jaké máš příjmy ty?
- Za co utrácíš? Za věci pro radost, nebo máš i důležité výdaje?
- Spoříš si? Pokud ano, jak?

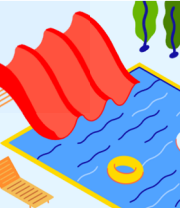

VYSTŘIHOVÁNKY

K řešení jednotlivých úkolů budeš potřebovat vystřižené obrázky z této stránky. Sleduj pečlivě instrukce v celém sešitě.

1a

	
<p>Udělám si radost.</p>	<p>Dostanu výplatu.</p>
	
<p>Zaplatím za kroužky, mobil, internet...</p>	<p>Zaplatím za bydlení, jídlo, pití, oblečení a boty...</p>
	
<p>Jdu do práce.</p>	<p>Šetřím.</p>

1b

2b